

PŘEHLEDOVÝ ČLÁNEK

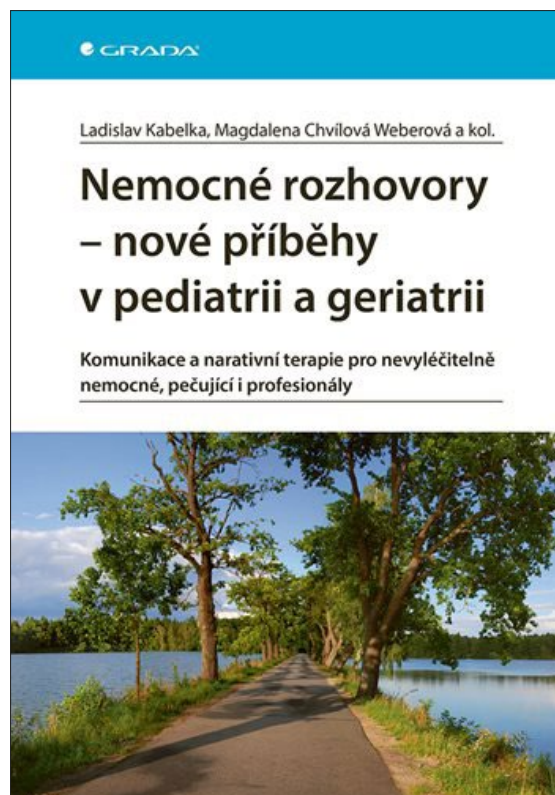
5. Pelikan J. Health-literate healthcare organization. In: Okan O, Bauer U, Pinheiro P et al. (eds.). International handbook of health literacy – research, practice and policy across the life-span. *Policy Press*, Bristol, 2019.
6. Health Literacy in the 21st Century: Policy and Implementation Guide. *OECD*, 2020.
7. International report on the methodology, results and recommendations of the European health literacy population survey 2019–2021 (HLS19) of M-POHL. *The HLS19 Consortium of the WHO Action Network M-POHL*. Dostupné na: <https://m-pohl.net/NB1>
8. Action Network on Measuring Population and Organizational Health Literacy (M-POHL). *WHO*. Dostupné na: [www.who.int/europe/groups/action-network-on-measuring-population-and-organizational-health-literacy-\(m-pohl\)](http://www.who.int/europe/groups/action-network-on-measuring-population-and-organizational-health-literacy-(m-pohl))
9. Conference on Health Literacy and Organizational Health Literacy in Hospitals. *European Public Health Association (EUPHA)*, 2024.

ADRESA PRO KORESPONDENCI:

MUDr. Alena Šteflová, Ph.D., MPHÚstav pro zdravotní gramotnost, z. ú.
Sokolská 490/31, 120 00 Praha 2
e-mail: alena@steflova.cz

RECENZE

Nemocné rozhovory – nové příběhy v pediatrii a geriatrii

Kabelka L, Chvilová Weberová M. *Grada*, Praha, 2025. 364 s., ISBN 978-80-271-5380-0

Člověk vlastně celý život plánuje, co udělá zítra, za týden, za rok. Plánuje tak, jako by vlastně život nikdy neskončil. A to je asi dobře. Ale jak se píše v Prvním listě Petrově: „Každý člověk je jako tráva, všechna jeho sláva jako polní květ. Usychá tráva, kvítí uvažá.“ (Petr 1:24 B21)

Bojíme se, co bude zítra, co bude za týden, za rok a bojíme se budoucnosti. Chystáme se na ni. Děláme to vlastně celý život. Daleko více si děláme starosti s tím, co bude, než s tím, co je. Pokud bych opět zabrousil k Bibli, tak v tomto apoštola Petra vhodně doplňuje Evangelium podle Matouše: „Nedělejte si tedy starosti kvůli zítřku, neboť zítřek bude mít své vlastní starosti. Každý den má dost vlastního trápení.“ (Matouš 6:34)

Kniha docenta Ladislava Kabelky „Nemocné rozhovory – nové příběhy“ je o tomto všem. Není o umírání a smrti, ale je o životě a o posledních chvílích člověka. Je plná skutečných příběhů, moudrosti a lidskosti. Není to ale smutná kniha. Prostě každý život jednou skončí. I když si to málokdo přizná, každý se bojí smrti, a když ne smrti, tak umírání. A tato kniha je i o tomto strachu a o tom, co s tím dělat.

Je to ovšem i odborná publikace. Je zde vysvětlena řada postupů a odborných doporučení, doplněných daty a fakty. Je zde řada metodických postupů a návodů. Přitom je vše psané opravdu velmi citlivě. Takže žádná suchá akademická učebnice – a to je velmi dobře. Kniha může sloužit všem těm, kdo se paliativní medicínou zabývají, ale i těm, kdo o ní nic neví.

Autoři této publikace odvedli opravdu velký kus poctivé práce a odvádějí ji i v praxi paliativní medicíny. Řada pozitivních změn v této oblasti je jejich zásluhou a za to bych jim chtěl opravdu ze srdce poděkovat.

Vlastimil Válek